

Министерство на земеделието

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 31/2022)

София, 3 август 2022 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 28.07.2022 г.	3
1.1	Засети площи с есенни култури	3
1.2	Засети площи с пролетници	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди.....	4
1.4	Площи и производство от трайни насаждения.....	5
1.5	Площи и производство от етерично-маслени култури	6
2.	Външна търговия с основни земеделски култури.....	6
2.1	Зърнени и маслодайни култури.....	6
2.2	Плодове и зеленчуци	7
3.	Цени	8
3.1	Зърнени и маслодайни култури.....	8
3.2	Плодове и зеленчуци	9

Забележки: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“, Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК), общински служби по земеделие и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 28.07.2022 г.

1.1 Засети площи с есенни култури

По оперативни данни, към 28.07.2022 г. са прибрани малко над 6 млн. тона пшеница, 611,8 хил. тона ечемик, 283,6 хил. тона маслодайна рапица, 36,1 хил. тона тритикале и 14,3 хил. тона ръж. Продукцията от ръж е със значителните 75,5% над нивото отпреди една година, което е свързано с по-големия размер реколтирани до момента площи. На този етап при останалите култури се отчита изоставане на производството на годишна база в границите от 4,3% при пшеницата до 32% при тритикалето, основно поради намаление на средните добиви.

Жътва на есенници към 28.07.2022 г.

	28.07.2022					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране	Реколтирани площи	Продукция	Среден добив
пшеница	1 208 469	1 152 760	95%	6 044 160	524	0,3%	10,1%	-4,3%	-13,1%
ечемик	124 160	122 656	99%	611 750	499	-4,9%	-4,5%	-11,3%	-7,1%
масл. рапица	131 276	126 118	96%	283 565	225	-1,6%	4,4%	-16,7%	-20,2%
ръж	8 598	5 978	70%	14 261	239	-0,1%	93,4%	75,5%	-9,1%
тритикале	14 409	11 282	78%	36 135	320	-19,5%	-13,4%	-32,0%	-21,6%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

1.2 Засети площи с пролетници

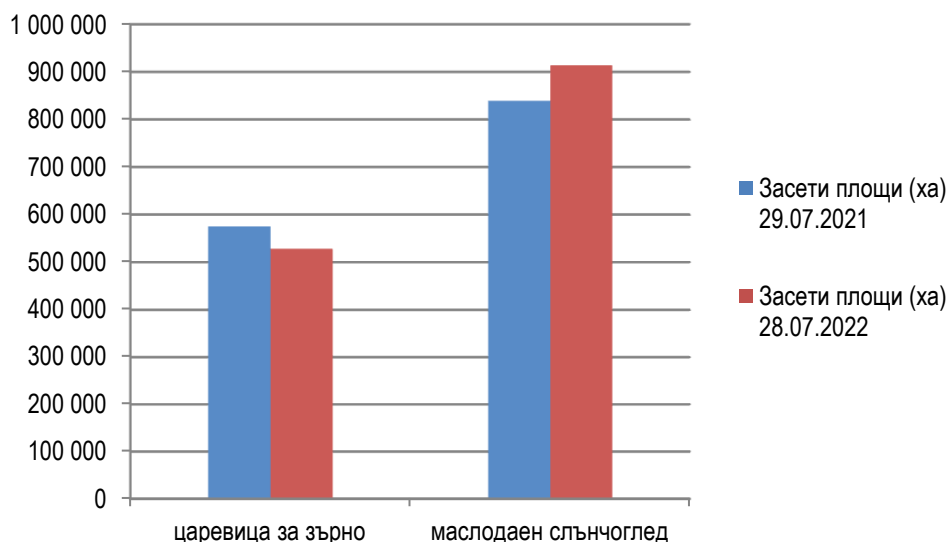
Засетите площи с маслодаен слънчоглед са с 8,9% повече в сравнение с година по-рано, докато при царевицата за зърно е налице намаление с 8,1%.

Засети площи с основни пролетници към 28.07.2022 г., ха

	29.07.2021	28.07.2022	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	839 044	913 752	8,9%
царевица за зърно	575 052	528 346	-8,1%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

**Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 28.07.2022 г.,
сравнено със същия период на 2021 г.**

Към края на м. юли 2022 г. прибраните количества тютюн от трите наблюдавани типа са с между 14,1% и 43,2% по-малко на годишна база, в резултат на отчетено засега намаление на реколтираните площи и/или на средните добиви.

Площи и производство на тютюн към 28.07.2022 г.

	28.07.2022				Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране	Реколтирани площи	Продукция	Среден добив
Тютюн-Ориенталски	1 861	1 701	1 560	92	-20,6%	-20,4%	-21,8%	-1,5%
Тютюн-Вирджиния	598	248	110	44	-39,7%	-44,6%	-14,1%	54,0%
Тютюн-Бърлей	178	134	133	99	-12,7%	12,6%	-43,2%	-49,7%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

1.3 Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди

Към 28 юли 2022 г. добитите количества домати, пипер и зеле са с между 8,9% и 71,3% повече на годишна база, което се дължи основно на по-големия размер реколтирани площи.

Засега продукцията от дини, пъпеши, ягоди, картофи и краставици от открити площи изостава в рамките на 3,6% - 27,8% спрямо година по-рано. Това се обяснява основно с

отчетения на този етап по-нисък среден добив (с изключение на дините, при които е налице увеличение на средния добив, но спад на реколтираните площи).

Общото производство на оранжерийни домати от началото на 2022 г. до 28 юли нараства с 14,6% спрямо същия период на миналата година, докато при краставиците се отчита намаление с 9,5%.

Площи и производство от зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди към 28.07.2022 г.

	28.07.2022				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи	Реколтирани площи	Производство	Среден добив
картофи	9 082	1 698	30 657	1 805	-14,4%	-24,5%	-26,6%	-2,9%
зеле	1 459	269	5 939	2 208	37,4%	88,1%	71,3%	-8,9%
дини	3 297	1 029	17 008	1 653	-33,5%	-11,2%	-3,6%	8,6%
пъпеши	2 057	921	6 917	751	-26,0%	6,7%	-16,4%	-21,7%
пипер на открито	2 296	426	2 326	546	-14,8%	97,2%	63,0%	-17,4%
домати на открито	2 251	707	4 283	606	0,1%	25,8%	8,9%	-13,4%
краставици на открито*	488	259	2 561	989	-3,6%	-23,4%	-27,8%	-5,8%
ягоди на открито	860	845	5 785	685	-0,9%	0,7%	-10,6%	-11,2%
домати в оранжерии	466	410	32 108	7 831	7,1%	2,0%	14,6%	12,3%
краставици в оранжерии	386	339	31 617	9 327	8,7%	2,7%	-9,5%	-11,9%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

* вкл. корнишони

** данните са за разгънати реколтирани площи

1.4 Площи и производство от трайни насаждения

Последните оперативни данни сочат по-голям обем на продукцията от череши с 11,4% на годишна база – резултат от увеличение както на реколтираните площи, така и на средните добиви. Още по-значителен ръст спрямо година по-рано се отчита по отношение на събраните до момента количества круши, но това не е показателно за цялата реколта, тъй като кампанията е в твърде ранна фаза.

Към 28.07.2022 г. производството на кайсии, сливи и праскови е с между 2% и 27% под миналогодишното, главно поради регистриран към момента спад на средните добиви. Беритбата на ябълките е в начален етап.

Площи и производство от трайни насаждения към 28.07.2022 г.

	28.07.2022				Изменение на годишна база, %		
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
ябълки	4 398	4	38	950	-33,3%	-26,9%	9,6%
круши	626	21	87	414	162,5%	295,5%	50,5%
праскови	2 928	600	3 542	590	-21,5%	-27,0%	-7,1%
сливи	9 446	573	2 911	508	39,8%	-11,9%	-37,0%
кайсии	3 004	2 796	20 167	721	7,3%	-2,0%	-8,6%
череша	10 502	10 470	50 678	484	7,4%	11,4%	3,6%
вишни	1 296	1 084	3 970	366	-10,4%	-12,8%	-2,7%
малини	1 806	398	1 286	323	-31,0%	-16,6%	21,0%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

1.5 Площи и производство от етерично-маслени култури

Събраното към края на м. юли 2022 г. количество лавандула е с 2,3% по-малко на годишна база, което се дължи на понижения с 4,2% среден добив.

Площи и производство от етерично-маслени култури към 28.07.2022 г.

	28.07.2022				Изменение на годишна база, %		
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
лавандула	16 222	14 482	66 051	456	1,9%	-2,3%	-4,2%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

През първия месец на 2022/23 пазарна година през „Пристанище Варна“ ЕАД¹ са експортирани общо 38,4 хил. тона пшеница, което представлява намаление с близо 86,6% на годишна база. До момента през порта не са преминавали товари с ечемик и рапица, а през последната седмица и с пшеница.

¹ През последните няколко години „Пристанище Варна“ ЕАД формира около 30% от общия експорт на пшеница, царевича и ечемик и под 20% от този на слънчоглед и рапица.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.07.2021 – 31.07.2021	04.07.2022 – 31.07.2022	Изменение на годишна база
пшеница	286 311	38 367	-86,6%
ечемик	52 572	0	-
рапица	0	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

На този етап няма данни за износ на пшеница, ечемик и рапица от реколта `2022 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

При липса на регистрирано количество за последната седмица, увеличението на общия експорт на царевица през „Пристанище Варна“ ЕАД от началото на пазарната 2021/22 година до 31 юли 2022 г. се запазва на нивото от 98,8% на годишна база. Засега през порта не е реализиран експорт на слънчоглед от реколта `2021.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	30.08.2020 – 31.07.2021	30.08.2021 – 31.07.2022	Изменение на годишна база
царевица	362 428	720 444	98,8%
слънчоглед	16 865	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2021 през „Пристанище Бургас“ ЕАД.

От началото на текущия пазарен сезон 2022/23 за есенниците през „Пристанище Варна“ ЕАД и „Пристанище Бургас“ ЕАД не е осъществен внос на пшеница, ечемик и рапица.

За периода от началото на м. септември 2021 г. досега през „Пристанище Варна“ ЕАД са доставени 3,9 хил. тона царевица, а импорт на слънчоглед не е реализиран.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 29/2022, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за май 2022 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 29/2022, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

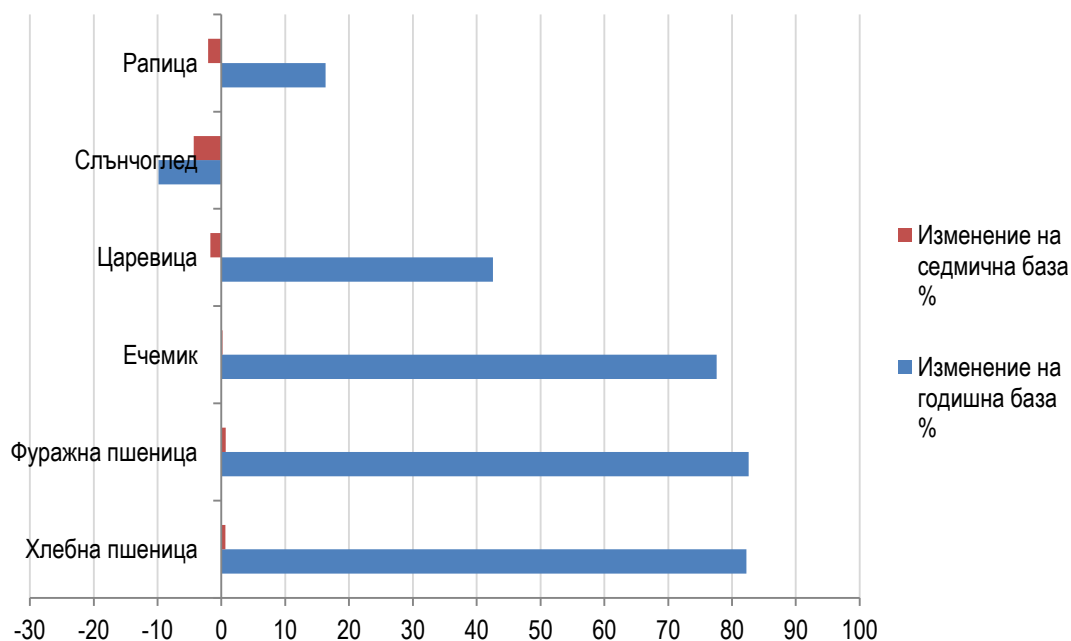
Към 27 юли 2022 г. средните изкупни цени на пшеница (хлебна и фуражна) и ечемик за страната бележат леко повишение в рамките на 0,2% - 0,7% на седмична база. Същевременно, царевичата, рапицата и слънчогледът поевтиняват с между 1,7% и 4,3%.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 27.07.2022 г., лв./тон без ДДС

	28.07.2021	20.07.2022	27.07.2022	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	338	612	616	82,2	0,7
Фуражна пшеница	328	595	599	82,6	0,7
Ечемик	326	578	579	77,6	0,2
Царевица	402	583	573	42,5	-1,7
Слънчоглед	1 026	967	925	-9,8	-4,3
Рапица	963	1 144	1 120	16,3	-2,1

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от Министерство на земеделието.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 27.07.2022 г.

Пшеницата, ечемикът, царевичата и рапицата се търгуват от 16,3% до 82,6% по-скъпо, отколкото по същото време на миналата година. Единствено при слънчогледа се регистрира поевтиняване на годишна база – с 9,8%.

3.2 Плодове и зеленчуци

При търговията на едро с плодове и зеленчуци се наблюдават разнопосочни седмични ценови колебания. Средните цени на едро на ябълки, праскови, картофи и зелен пипер са от 2% до 23,8% под нивата от предходната седмица. Същевременно, цените на домати (оранжерийни и вносни) и оранжерийните краставици се повишават с между 0,9% и 26,1%. При зелето не се регистрира промяна на средната цена на седмична база.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 29.07.2022 г., лв./кг

	30.07.2021	22.07.2022	29.07.2022	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	*	1,12	1,06	-	-5,4
домати (оранжерийни)	1,45	2,23	2,40	65,5	7,6
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	1,35	2,35	2,37	75,6	0,9
краставици (оранжерийни)	1,65	1,65	2,08	26,1	26,1
краставици (внос)	*	*	*	-	-
пипер (зелен)	1,60	2,31	1,76	10,0	-23,8
пипер (червен)	*	*	*	-	-
зеле	0,69	0,82	0,82	18,8	0,0
дини	*	*	*	-	-
пъпеш	*	*	*	-	-
праскови	1,76	2,10	2,04	15,9	-2,9
череш	*	*	*	-	-
ябълки	1,50	1,48	1,45	-3,3	-2,0
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от Министерство на земеделието.

* Няма данни

Повечето от основните плодове и зеленчуци, налични на тържищата към края на м. юли 2022 г., се предлагат на по-високи цени в сравнение с година по-рано. Зеленият пипер, прасковите, зелето и оранжерийните краставици са поскъпнали в границите от 10% до 26,1%, а домати и по-значително, съответно с 65,5% оранжерийните и със 75,6% вноските. Единствено цената на ябълките е под миналогодишната – с 3,3%.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 29.07.2022 г.

